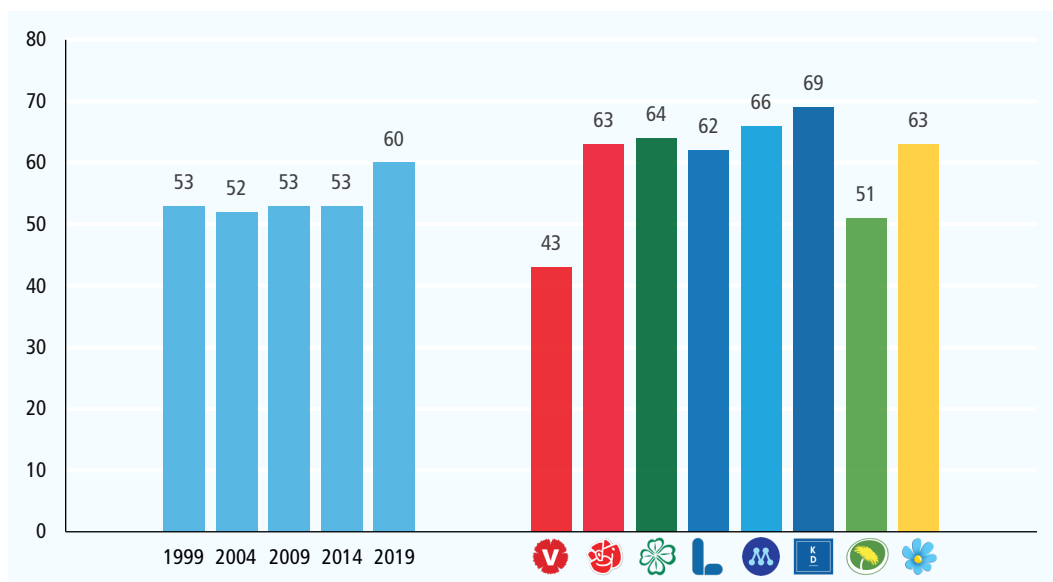

Nationell stolthet 1999-2019

I Europaparlamentsvalundersökningarna ingår frågor om nationell stolthet. De svarande får uppge hur stolta de är över att vara svensk. Trots att många uttrycker stolthet placerar sig Sverige oftast i mitterskiktet i olika världsranking (se t ex World Value Survey) men det gäller bara om man slår samman andelarna för mycket och ganska stolta. Ser vi till andelen som betraktar sig som ”mycket stolt” är svenskarna inte särskilt stolta. Då befinner Sverige sig snarare närmare världsbotten. Starka känslor av nationalism är inget som kännetecknar svenska väljare.

Nivåerna ligger stabilt under den senaste tjuoårsperioden, med en möjlig svag uppgång i närtid. I 2019 års EP-valundersökning svarade 60 procent att de var mycket stolta över att vara svenskar. Och andelen mycket eller ganska stolta var hela 91 procent. Bara två procent svarade att de inte är stolta alls. Totalt sett råder endast små skillnader mellan olika väljargrupper. Det mesta av variationen återfinns i andelen som betraktar sig som mycket stolta. Lågutbildade, medelålders och äldre, samt personer som identifierar sig långt till höger svarar något oftare att de är mycket stolta. Vänsterpartiets och Miljöpartiets väljare svarar oftare att de är ganska stolta.

Figur 1 Andel som uppger att de är mycket stolt över att vara svensk, bland samtliga 1999-2019 och bland partiernas väljare 2019 (procent)

Kommentar: Från år 1999 till år 2014 lyder frågan: ”Hur stolt är du över att vara svensk?”. Svartalternativen är ’Mycket stolt’, ’Ganska stolt’, ’Inte särskilt stolt’ och ’Inte alls stolt’. År 2019 lyder frågan ”Hur stolt är du över att vara:” för att därefter delas upp i ”Svensk” respektive ”Europé” med samma svartalternativ som tidigare uppräknat. Den totala andelen som uttrycker nationell stolthet (kategorierna mycket+ganska stolt) har vid de olika mätillfällena 1999-2019 varit 93, 91, 92, 91 respektive 91 procent. För ytterligare detaljer från 2019, se tabellen på nästföljande sida.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningarna 1999, 2004, 2009, 2014 och 2019.

Tabell 1 Nationell stolthet bland samtliga väljare och i olika befolkningsgrupper 2019 (procent)

		Mycket stolt	Ganska stolt	Inte särskilt stolt	Inte alls stolt	Summa	Antal svarande	Andel mycket/ganska stolta
Samtliga		60	31	7	2	100	2 009	91
Kön	Kvinna	61	29	8	2	100	983	90
	Man	59	32	7	2	100	995	91
Ålder	18-30	51	40	7	2	100	449	91
	31-60	62	28	8	2	100	650	90
	60+	64	28	7	1	100	883	92
Utbildning	Låg	72	20	6	2	100	418	92
	Medel	58	33	7	2	100	859	91
	Hög	56	34	8	2	100	676	90
Vänster-högerplacering	Klart till vänster	55	32	9	4	100	316	87
	Något till vänster	56	35	7	2	100	335	91
	Varken till vänster	61	32	6	1	100	358	93
	Något till höger	58	34	8	0	100	423	92
	Klart till höger	70	23	5	2	100	491	93
Uppväxt	Ren landsbygd i Sverige	66	27	6	1	100	387	93
	Mindre tätort i Sverige	60	32	7	1	100	554	92
	Stad eller större tätort i Sverige	61	31	7	1	100	524	92
	Stockholm, Göteborg, Malmö	60	29	7	4	100	362	89
	Annat land i Europa	40	37	16	7	100	55	77
	Annat land utanför Europa	52	42	3	3	100	40	94
Partival	Vänsterpartiet	43	35	17	5	100	107	78
	Socialdemokraterna	63	32	5	0	100	349	95
	Centerpartiet	64	30	6	0	100	181	94
	Liberalerna	62	30	4	4	100	67	92
	Moderaterna	66	28	5	1	100	242	94
	Kristdemokraterna	69	25	6	0	100	134	94
	Miljöpartiet	51	40	7	2	100	182	91
	Sverigedemokraterna	63	24	9	4	100	170	87
EU-åsikt	För det svenska EU-medlemskapet	61	32	6	1	100	1 395	93
	Emot det svenska EU-medlemskapet	61	23	11	5	100	256	84
	Ingen bestämd åsikt	59	30	8	3	100	343	89

Kommentar: Frågan lyder: "Hur stolt är du över att vara:" för att sedan delas upp i "Svensk" respektive "Europé". Svartalternativen är 'Mycket stolt', 'Ganska stolt', 'Inte särskilt stolt' och 'Inte alls stolt'. Frågan om utbildning lyder: "Vilken är din högsta utbildningsnivå?". Låg är en hopslagning av svartalternativen 'Ej fullgjord obligatorisk grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)', 'Grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)' och 'Studier vid gymnasium, folkhögskola (eller motsvarande)'. Medel är en hopslagning av svartalternativen 'Examen från gymnasium, folkhögskola (eller motsvarande)', 'Eftergymnasial utbildning, ej examen från högskola/universitet', och 'Studier vid högskola/universitet'. Hög utbildning är en hopslagning av svartalternativen 'Examen från högskola/universitet' och 'Examen från/studier vid forskarutbildning'. Vänster-högerplacering är en hopslagning av en ursprunglig 11-gradig vänster-höger skala där svartalternativ 0-2 kodats som "Klart till vänster", 3-4 som "Något till vänster", 5 som "Varken till vänster eller till höger", 6-7 som "Något till höger" och 8-10 som "Klart till höger". Frågan om uppväxt lyder: "Var någonstans har du ... huvudsakligen vuxit upp?". Svartalternativet 'Annat land i Norden' redovisas tillsammans med svartalternativet 'Annat land i Europa' på grund av få respondenter. Frågan om EU-medlemskap lyder: "Är du i huvudsak för eller emot det svenska medlemskapet i EU eller har du ingen bestämd åsikt i frågan?". Observera att det är ett litet antal svarande för en del undergrupper.

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Europaparlamentsvalundersökningen 2019.

Läs mer: Linda Bergs [kapitel](#) i boken "Väljarbeteende i Europaval". Om sambandet mellan partival och nationell stolthet bland utlandsvenskar, se Henrik Oscarssons [kapitel](#) i boken "Svenska utlandsröster". I länderjämförande studier som t ex International Social Survey Program (ISSP) och [World Value Survey](#) mäts regelbundet nationell stolthet med en identisk frågeformulering. En kritik av frågeinstrumentet läser du om [här](#).